Tekst inspreken Commissie Welzijn Gemeente Teylingen, 2 september 2024

Dankuwel voorzitter dat wij als MEE Zuid Holland Noord in deze commissie mogen inspreken. Ik ben Marlijn Lenselink, ik ben bestuurder van Xtra en daarmee ook bestuurder van MEE ZHN. Raadsleden hebben gevraagd of MEE wil inspreken. Ik ben daarop ingegaan, omdat wij als huidige aanbieder van Voorieder1 willen dat besluitvorming plaats vindt op basis van juiste en volledige informatie in een zorgvuldig proces. Voor ons is afgelopen twee maanden duidelijk geworden dat dit niet het geval is geweest en wij willen u daarover informeren. We doen op u een beroep het besluit te heroverwegen.

MEE ZHN is een organisatie die clientondersteuning biedt aan mensen met een beperking. Wij werken preventief en vroegsignalerend in het voorveld, juist om onnodige duurdere zorg en andere maatschappelijke kosten zoveel te voorkomen. MEE levert zelf geen zorg en heeft dus ook geen belangen om naar zichzelf te verwijzen. In de praktijk bestaat onze doelgroep voornamelijk uit mensen met een (licht) verstandelijke beperking, Niet Aangeboren Hersenletsel, autisme of een chronische ziekte. Doordat een beperking meestal niet zichtbaar is, voelt de inwoner en zijn omgeving zich vaak onbegrepen. De beperking van deze doelgroep maakt dat de ondersteuning om een eigen aanpak en expertise vraagt. Zo is vaak langere ondersteuning nodig en ook de inzet van specifieke (mede door MEE ontwikkelde) communicatiemiddelen en methodieken. Zoals bijvoorbeeld de Integrale vroeghulp voor kinderen met een ontwikkelachterstand.

Medewerkers die bij MEE in dienst komen kennen veelal de doelgroep uit eerdere functies. Zij krijgen bij MEE een gespecialiseerd inwerkprogramma en een continu opleidingsprogramma. Zij hebben behalve intervisie met medewerkers van samenwerkingspartners ook onderling intervisie specifiek op de doelgroep. Ook participeren zij in vakgroepen om de expertise van MEE verder te ontwikkelen en te behouden. MEE ZHN wordt daarbij gefaciliteerd vanuit de landelijke coöperatie MEE Nederland met innovatie, kennisontwikkeling en kwaliteitsborging.

Als er een vermoeden is van een beperking (vroegsignalering) maar deze is nog niet gediagnosticeerd, dan kunnen de gedragswetenschappers die in dienst zijn van MEE een diagnose stellen. Ook ondersteunen de gedragswetenschappers de MEE-medewerkers bij complexe ondersteuningsvraagstukken.

U denkt vast, waarom vertel ik deze informatie over MEE, maar ik wil dat u beseft dat als onze medewerkers in dienst komen van Stichting Voorieder 1, alles wat MEE in huis heeft, in uw regio straks gereduceerd wordt tot een ‘periodieke training’. De dienstverlening aan de inwoners zal hierdoor aan kwaliteit verliezen. Inwoners kunnen hier uiteindelijk de dupe van zijn en de maatschappelijke kosten zullen op langere termijn oplopen.

Ik wil ook dat u weet dat wij als MEE pas betrokken zijn, toen er al een voorkeursvariant voor een nieuwe organisatievorm lag (namelijk medewerkers in dienst van Voorieder1). Die voorkeursvariant kwam uit een onderzoek van Kokx de Voogd uit 2023. Geen van de aanbieders is bij dat onderzoek betrokken geweest, we kennen alleen sinds enkele weken de samenvatting van dat onderzoek en ik kan u vertellen dat daarin de woorden ‘inwoner’ en ‘kwaliteit van dienstverlening’ niet voorkomen.

Kokx de Voogd kreeg begin 2024 een vervolgopdracht om de impact van deze variant op de aanbieders te onderzoeken. Let wel: niet de impact op de ‘inwoners’ maar de impact op de ‘aanbieders’. Een interview is het enige moment geweest dat wij iets hebben mogen inbrengen,

maar feitelijk was het principebesluit toen al genomen. Er ontbreekt een afweging van de consequenties van de dienstverlening voor inwoners. Althans, wij kennen die afweging niet.

Normaliter start je in een dergelijk proces bij de visie, de doelen die je wilt bereiken voor inwoners (o.a. wat wil je bereiken met IZA, GALA en de Hervormingsagenda Jeugd), welke expertise er dan nodig is, waar je die expertise kunt vinden en hoe je die gaat organiseren en daarop gaat sturen. Maar nee, de HLTN-gemeenten startten direct met de vorm, ingegeven door BTW perikelen. Een ingewikkeld vraagstuk, dat eenvoudig opgelost had kunnen worden.

Wat is de visie van de HLTN-gemeenten op het belang van de expertise en specialistische ondersteuning voor mensen met een beperking in de toegang? Wij weten het niet! De gemeente Den Haag heeft een marktonderzoek laten uitvoeren dat leidt tot de conclusie dat er buiten regionale MEE-organisaties geen organisaties in Nederland op de markt zijn die hetzelfde integrale pakket aan hoog specialistisch aanbod kunnen aanbieden. Dichter bij huis: de gemeente Katwijk heeft door KPMG een onderzoek laten uitvoeren waarbij zij het belang erkennen van specialistische expertise aan de voorkant om de problematiek tijdig en in de breedte te herkennen, en duurdere zorg te voorkomen.

In plaats van gesprekken over de visie en inhoud van de dienstverlening praten wij als aanbieders al meer dan 2 jaar met Voorieder1 en gemeenten over de BTW en nu alweer een half jaar over de organisatievorm. In een tijdgeest waar samenwerken over organisaties heen in tal van netwerken noodzakelijk is, denken de HLTN-gemeenten dat samenwerken alleen lukt als mensen in 1 organisatie in dienst komen. Dit is vooral een gebrek aan visie en het onvermogen om samenwerking vanuit inhoud vorm te geven en te sturen op de opgave. De huidige maatschappelijke opgaven vragen juist om gedeeld leiderschap.

Rest mij nog weinig tijd voor de BTW claim voor Voorieder1. Die staat overigens los van de besluitvorming over de toekomstige vorm van Voorieder1. De belastingwetgeving verplicht ons om BTW af te dragen en diezelfde belastingwetgever verplicht ons om die BTW in rekening te brengen bij Voorieder1. Wie dit uiteindelijk gaat betalen maakt ons niet uit. Wij vinden het vooral heel jammer dat deze BTW claim voorkomen had kunnen worden. Er is niet naar ons geluisterd, we zijn als lastig weggezet. Nu is belastinggeld ook gemeenschapsgeld, maar we mogen aannemen dat u dit liever direct voor de inwoners van de Bollenstreek had willen aanwenden.

De inwoners van de Bollenstreek, dat is waarvoor u en ook wij staan. Wij wensen u veel wijsheid.

Dank voor uw aandacht.

Marlijn Lenselink